



UNIwersytet Warszawski

Protokół posiedzenia Rady Naukowej Dyscypliny Astronomia z dnia 16 czerwca 2023 r.

Posiedzenie odbyło się w trybie stacjonarnym. Głosowania odbyły się w programie Ankieter.

CZĘŚĆ NIEJAWNA

1. Przyjęcie porządku obrad

Przewodniczący Rady Naukowej Dyscypliny Astronomia otworzył posiedzenie, powitał członków Rady oraz recenzentów, przekazał informację o nagrywaniu posiedzenia do celów protokolarnych, po czym – na podstawie listy obecności – stwierdził kworum. Przewodniczący odczytał porządek posiedzenia oraz upewnił się, że nie ma do niego uwag.

Przeprowadzono głosowanie jawne.

Czy jest Pani/Pan za przyjęciem porządku posiedzenia Rady Naukowej Dyscypliny Astronomii w dniu 16 czerwca 2023 r.?

- Głosuję za: 13 (100%)
- Głosuję przeciw: 0 (0%)
- Wstrzymuję się od głosu: 0 (0%)

2. Przyjęcie protokołu posiedzenia z dnia 8 maja 2023 r.

Profesor Andrzej Udalski zapytał, czy którykolwiek z członków Rady chciałby zgłosić uwagę do treści Protokołu posiedzenia z dnia 8 maja 2023 roku.

W związku z brakiem zgłoszeń Przewodniczący zarządził przeprowadzenie głosowania jawnego.

Czy jest Pani/Pan za przyjęciem Protokołu posiedzenia z dnia 8 maja 2023 r.?

- Głosuję za: 13 (100%)
- Głosuję przeciw: 0 (0%)
- Wstrzymuję się od głosu: 0 (0%)

3. Wszczęcie postępowania i wyznaczenie promotora w postępowaniu doktorskim mgr. Marcina Wrony

Przewodniczący poprosił o zabranie głosu kandydata na promotora. Prof. Szymon Kozłowski przedstawił sylwetkę naukową kandydata oraz omówił powstającą rozprawę doktorską.

Nie było zgłoszeń do udziału w dyskusji, więc Przewodniczący zarządził przeprowadzenie głosowania tajnego.

Czy jest Pani/Pan za wyznaczeniem prof. dr. hab. Szymona Kozłowskiego na promotora mgr. Marcina Wrony?

- Głosuję za: 10 (100%)
- Głosuję przeciw: 0 (0%)
- Wstrzymuję się od głosu: 0 (0%)

Rada Naukowa Dyscypliny Astronomia przyjęła uchwałę nr 48 w sprawie wyznaczenia promotora dla mgr. Marcina Wrony.

4. Wybór kandydata do Rady Doskonałości Naukowej

Prof. Udalski omówił informacje o nadchodzących wyborach, po czym przedstawił kandydata – prof. dr. hab. Tomasza Bulika, który jest członkiem RDN w bieżącej kadencji. Przewodniczący przypomniał, że wraz z zaproszeniem na posiedzenie przesłano materiały również do procedowanego punktu porządku posiedzenia. Następnie prof. Udalski otworzył dyskusję, w której padły dwa pytania:

1) jaka jest rotacja w RDN?

odpowiedź: można być członkiem przez dwie czteroletnie kadencje;

2) jaką liczbą spraw zajmowała się RDN w obecnej kadencji?

odpowiedź: w bieżącej kadencji procedowano kilka profesur i około dziesięć habilitacji. Prof. Bulik omówił jakie obowiązki stoją przed zespołem RDN w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych.

Przewodniczący zarządził przeprowadzenie tajnego głosowania w przedmiotowej sprawie.

Czy jest Pani/Pan za wskazaniem prof. dr. hab. Tomasza Bulika na kandydata na członka Rady Doskonałości Naukowej w kadencji 2024-2027?

- Głosuję za: 13 (100%)
- Głosuję przeciw: 0 (0%)
- Wstrzymuję się od głosu: 0 (0%)

Rada Naukowa Dyscypliny Astronomia przyjęła uchwałę nr 49 w sprawie wyznaczenia kandydata na członka Rady Doskonałości Naukowej w kadencji 2024-2027

5. Sprawa nostryfikacji dyplomu doktorskiego dr. Raphaela de Oliveiry

Przewodniczący zreferował dotychczasowy przebieg sprawy. Prof. Udalski omówił obowiązujące przepisy dotyczące nostryfikacji stopni naukowych nadanych za granicą oraz omówił dokumenty złożone przez dr. Raphaela de Oliveirę. Przewodniczący udzielił głosu trzem członkom Rady, którzy zajmują się tematyką w zakresie pracy dr. de Oliveiry i dokładnie zapoznali się z przedłożoną rozprawą – dr hab. Dorocie Skowron, prof. dr. hab. Igorowi Soszyńskiemu oraz dr. hab. Pawłowi Pietrukowiczowi.

Przewodniczący dodał, że dr. de Oliveira ma w swoim dossier publikacje, m.in. ubiegłotygodniową pierwszoautorską pracę dotyczącą historii powstawania gwiazd w rejonie Obłoku Magellana.

Dr hab. Dorota Skowron poinformowała, że 25 maja br. odbył się panel poświęcony omawianej pracy doktorskiej, na którym uczestnicy dokładnie zapoznali się z dysertacją i wkładem pracy autora w badania. Dr de Oliveira miał duży wkład programistyczny i numeryczny. Autor prowadził również analizę statystyczną i przeprowadził na wysokim poziomie analizę wyników.

Prof. dr hab. Igor Soszyński również wypowiedział się pozytywnie na temat rozprawy doktorskiej dr. de Oliveiry. Gdyby kandydat do stopnia doktora złożył taką pracę RND Astronomia, nie zostałaby ona odrzucona.

Przewodniczący upewnił się, że żaden z członków Rady nie ma pytań, po czym zarządził głosowanie tajne.

Czy jest Pani/Pan za podjęciem uchwały w sprawie uznania stopnia naukowego doktora uzyskanego za granicą przez dr. Raphaela Augusto Pereira de Oliveira za równoważny z polskim stopniem naukowym doktora?

- Głosuję za: 13 (100%)
- Głosuję przeciw: 0 (0%)
- Wstrzymuję się od głosu: 0 (0%)

Rada Naukowa Dyscypliny Astronomia przyjęła uchwałę nr 50 w sprawie nostryfikacji stopnia naukowego pana Raphaela Augusto Pereira de Oliveira

CZĘŚĆ JAWNA

6. Obrona pracy doktorskiej mgr. Patryka Iwanka

Przewodniczący powitał kandydata, recenzentów, promotora oraz wszystkie osoby, które przybyły na obronę. Prof. Udalski przedstawił określoną w przepisach procedurę obrony rozprawy doktorskiej.

Prof. Udalski omówił przebieg postępowania w sprawie nadania mgr. Patrykowi Iwankowi stopnia doktora – uchwały przyjęte przez Radę, przebieg egzaminu doktorskiego, a także przedstawił powołanych recenzentów.

Głos został przekazany promotorowi – prof. dr. hab. Igorowi Soszyńskiemu – który omówił dokonania naukowe kandydata, ze szczególnym uwzględnieniem obronionych prac dyplomowych, udziału w obserwacjach (prowadzone w Chile, Polsce, Słowacji oraz Włoszech), warsztatach i konferencjach (8 referatów prezentujących wyniki własnych badań), uzyskanych stypendiach i grantach, jak również prowadzonych badaniach i publikacjach naukowych.

Przewodniczący przekazał głos kandydatowi.

Mgr. Patryk Iwanek przedstawił rozprawę doktorską. Kandydat wyświetlił i omówił tezy, metody naukowe oraz uzyskane wyniki.

Przewodniczący poprosił o zabranie głosu kolejno: prof. dr. hab. Andrzeja Pigulskiego, prof. dr. hab. Ryszarda Szczerbę oraz dr. hab. Tomasza Kamińskiego, którzy odczytali recenzje rozprawy doktorskiej. Recenzje zawierały konkluzje

pozytywne, jak również szereg uwag, do których kandydat powinien odnieść się w dalszej części obrony. Recenzja opracowana przez prof. dr. hab. Ryszarda Szczerbę zawierała wniosek o wyróżnienie rozprawy doktorskiej.

Kandydat ustosunkował się do krytycznych uwag zawartych w recenzjach. Mgr Iwanek wyświetlił prezentację i udzielił komentarzy na każdą z przedstawionych przez recenzentów uwag.

Przewodniczący poprosił recenzentów o wygłoszenie ewentualnych komentarzy do odpowiedzi kandydata.

Głos zabrał prof. Ryszard Szczerba z komentarzem dotyczącym otrzymanych w pracy temperatur pyłu w okolicach 1000K - że odpowiedzialny za tak wysoką wartość otrzymaną w dopasowaniach mógł być brak danych w średniej podczerwieni. Dr hab. Tomasz Kamiński dodał komentarz o temperaturze sublimacji pyłu węglowego: są publikacje, które sugerują że ta temperatura może być zaledwie około 1500K, zatem otrzymane przez kandydata temperatury pyłu są niebezpiecznie blisko tej granicy.

Przewodniczący poprosił zgromadzonych o zadawanie pytań dotyczących rozprawy doktorskiej. Padły następujące pytania:

- 1) W jaki sposób wyznaczał Pan ekstynkcję międzygwiazdową do badanych obiektów?
- 2) Jaki jest mechanizm pulsacji mir?
- 3) Dlaczego wartości odległości do centrum Galaktyki wychodzą zaniżone w porównaniu do rzeczywistej wartości?
- 4) Widzimy, że model stochastyczny GPR w wystarczający sposób odtwarza zachowanie krzywej blasku w przerwach w obserwacjach. Czy zna Pan możliwości tego modelu w przewidywaniu przyszłej zmienności gwiazdy?

Kandydat udzielił odpowiedzi, po czym Przewodniczący zakończył część jawną posiedzenia.

CZĘŚĆ NIEJAWNA

7. Przyjęcie obrony i nadanie stopnia doktora

Przewodniczący poprosił recenzentów o komentarz dotyczący obrony rozprawy doktorskiej mgr. Iwanka

Prof. Szczerba stwierdził, że obrona oraz rozprawa bardzo mu się spodobały.

Prof. Pigulski powiedział, że zarówno rozprawa, jak i prezentacja z obrony podobały mu się, oraz że kandydat bardzo solidnie podszedł do odpowiedzi na uwagi zawarte w recenzjach.

Dr hab. Kamiński odniósł pozytywne wrażenie, jednak główna uwaga zawarta w recenzji, dotycząca tego, że pulsacji mir nie da się wyjaśnić stosując prawa Placka, nie została zrozumiana przez kandydata. Takie podejście nie uwzględnia przemian chemicznych zachodzących w gwiazdach. Prof. Pigulski dodał, że proste dopasowywanie funkcji Placka do widma często prowadzą do otrzymania temperatur różnych o nawet czynnik 1.5 od rzeczywistych, dlatego też prosił kandydata o porównanie rzeczywistych temperatur efektywnych gwiazd z tymi pochodzącymi z dopasowania. Promotor wyjaśnił, że szczegółowa analiza procesu pulsacji nie była

głównym zadaniem pracy, więc przedstawiona charakteryzacja gwiazd była czysto empiryczna i uproszczona. Głównym celem miało być wyznaczenie zależności okres-jasność, co się udało.

Prof. Górski zapytał członków Rady mających większe doświadczenie w omawianej dziedzinie, czy wspomniane uwagi do prac, które z zewnątrz mogły wydawać się niepokojące, mogły mieć materialny wpływ na wyniki ostateczne, czyli model przestrzenny Drogi Mlecznej. Przewodniczący przypomniał, że kandydat w odpowiedziach na uwagi tłumaczył wpływ różnych efektów na zależności okres-jasność i nie były one duże ani jakościowe. Prof. Pigulski powiedział, że mimo iż używanie cefeid do modelowania Galaktyki jest obarczone wyraźnie mniejszymi niepewnościami, to bardzo ważnym jest próbowanie uzyskania pomiarów z innych – nawet trudniejszych w charakteryzacji – grup gwiazd, bo jest to jednak niezależny pomiar.

Dr hab. Dorota Skowron poinformowała, że w czasie niedawnej konferencji IAU Symposium 376: Period-Luminosity relations in the 2020s, która odbyła się w Budapeszcie, mgr Iwanek zaprezentował swoją pracę, co spotkało się z dużym zainteresowaniem uczestników i że było widać, że jest to wartościowy wkład do obecnie rozwojowej tematyki gwiazd długookresowych.

Przewodniczący poprosił o komentarze dotyczące samej prezentacji wyników, po czym dodał, że część rysunków na slajdach była mało czytelna. Padła odpowiedź, że była to wina dostępnego na sali wyposażenia – głównie rzutnika z częściowo wypaloną matrycą kolorową.

Dr hab. Kamiński stwierdził, jako że praca była złożeniem czterech prac z wieloma autorami, nie zawsze oczywiste było dla recenzenta jaki duży był wkład pracy kandydata w przedstawione badania. Prof. Pigulski zaapelował w tym miejscu o uczulanie kandydatów na doktorów na potrzebę precyzyjniejszego opisu ich osobistego wkładu w przedstawione badania – jako ukłon w stronę oceniających – niezależnie od istnienia lub zakresu formalnych wymogów co do tego.

Przewodniczący odpowiedział, że w projekcie OGLE większość dodatkowych autorów było ujętych głównie z powodu ich wkładu w prowadzenie obserwacji i przygotowanie danych. Powyżej 70-80 proc. wkładu pracy należy przypisać kandydatowi, który przewodniczył analizie i był głównym autorem tych publikacji.

Informację potwierdził promotor oraz dr Jan Skowron, który dodał, że kandydat konsultował się w trakcie badań ze starszymi kolegami, ale sam wykonywał obliczenia, rysunki, symulacje oraz samodzielnie pisał prace, w których był pierwszym autorem.

Po zakończonej dyskusji Przewodniczący zarządził przeprowadzenie głosowania tajnego.

Czy jest Pani/Pan za nadaniem mgr. Patrykowi Iwankowi stopnia doktora w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie astronomia?

- Głosuję za: 9 (100%)
- Głosuję przeciw: 0 (0%)
- Wstrzymuję się od głosu: 0 (0%)

Rada Naukowa Dyscypliny Astronomia przyjęła uchwałę nr 51 w sprawie nadania mgr. Patrykowi Iwankowi stopnia doktora w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie astronomia

Przewodniczący poprosił recenzentów o zabranie głosu w kwestii wyróżnienia rozprawy doktorskiej.

Prof. Szczerba podtrzymał zawarty w recenzji wniosek o wyróżnienie i zwrócił uwagę na ponadprzeciętną obszerność badań naukowych przedstawionych w pracy. Prof. Pigulski stwierdził, że jego zdaniem nie więcej niż 10% najlepszych rozpraw doktorskich powinno być wyróżnianych. Praca kandydata, głównie z uwagi na braki w przedstawieniu szerszego kontekstu w składowych publikacjach, nie znajduje się w wyżej wymienionej grupie. Dr hab. Kamiński powiedział, że z uwagi na jego jeszcze niewystarczające doświadczenie w tym zakresie i krótki czas pracy w Polsce nie potrafi odnieść poziomu przedstawionej pracy do poziomu innych prac doktorskich, zatem wstrzymuje się od głosu.

Nawiązała się dyskusja w której podkreślano, że dwa artykuły z czterech wchodzące w skład pracy doktorskiej zostały opublikowane w wysoko-punktowanym czasopiśmie The Astrophysical Journal Supplement i to po nieznacznych poprawkach, oraz że sumaryczna liczba cytowań przedstawionych prac wzrosła już do 31.

Ustalono, że rozstrzygnięcie czy rozprawa powinna być wyróżniona nastąpi w drodze głosowania. Przewodniczący zarządził głosowanie.

Czy jest Pani/Pan za wyróżnieniem rozprawy doktorskiej dr. Patryka Iwanka?

- Głosuję za: 7 (77,8%)
- Głosuję przeciw: 1 (11,1%)
- Wstrzymuję się od głosu: 1 (11,1%)

Rada Naukowa Dyscypliny Astronomia wyróżniła rozprawę doktorską mgr. Patryka Iwanka.

8. Sprawy bieżące

Przewodniczący przypomniał o zaplanowanym na dzień 30 czerwca 2023 r. posiedzeniu, na którym odbędzie się kolejna obrona rozprawy doktorskiej.

9. Wolne wnioski

Wolnych wniosków nie zgłoszono, wobec czego Przewodniczący zamknął posiedzenie i wraz z członkami Rady udał się w celu poinformowania dr. Iwanka o decyzji w przedmiocie nadania stopnia i wyróżnienia rozprawy.

sporządzili: dr Jan Skowron
Piotr Popow

Przewodniczący Rady Naukowej Dyscypliny Astronomia: *A. Udałski*